

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO

Služba za medicinu rada

n/p prim.dr.sc. Marije Bubaš, dr.med.

pomoćnice ravnatelja za medicinu rada

Radoslava Cimermana 64a, 10000 Zagreb

HUP-ZG-335/21-I

Zagreb, 23. travnja 2021. godine

Predmet: Utvrđivanje prioriteta u Planu cijepljenja protiv bolesti COVID-19
- Prijedlozi Hrvatske udruge poslodavaca, dostavljaju se

Poštovana pomoćnice Bubaš,

nastavno na ranije upućene prijedloge HUP-a Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo i s pozivom na vaš upit – dopis od 16. travnja 2021. klasa: s01-0s/20-1s/2; UR.BR: 381-09-92 - 2L-795), dostavljamo vam očitovanje Hrvatske udruge poslodavaca o djelatnostima koje smatramo da su zbog prirode obavljanja posla u najvišem ili povećanom riziku od zaraze koronavirusom.

Iako bi u trećoj fazi cijepljenja u okviru opće populacije prioritet trebali imati svi radno-aktivni građani kako bi očuvali gospodarske aktivnosti u što većem obimu te smanjili izostanke i bolovanja uslijed zaraze koronavirusom, svjesni smo ograničenih količina cjepiva i potrebe da se definiraju određeni prioriteti gospodarstva za cijepljenje.

Stoga smo u komunikaciji s našim članovima i sagledavajući specifičnosti pojedinih djelatnosti te razinu izloženosti riziku od zaraze **utvrdili sljedeća radna mjesta i djelatnosti za koje smatramo da bi trebali biti prioritetno obuhvaćeni u Planu cijepljenja protiv bolesti COVID-19:**

- Općenito radnici u proizvodnji i radno-intenzivnim djelatnostima gdje u istom prostoru/proizvodnom pogonu radi veliki broj ljudi – prerađivačka industrija
- Ključno osoblje u proizvodnji lijekova – farmaceutska industrija
- Ključno osoblje u metalnoj industriji i elektroindustriji
- Terenski radnici u NKD F43.21 i F42.22
- Vozači u javno-linijskom prijevozu - prijevoz putnika
- Radnici u trgovini – prioritet rad na blagajni i prodajno osoblje u izravnom kontaktu s kupcima te djelatnici u skladištima hrane i lijekova
- Radnici zaposleni u tvrtkama koje za zdravstveni i socijalni sustav (općenito, od bolnica do staračkih domova) rade vanjske usluge - od pranja i čišćenja, pa do svih vrsta održavanja
- Djelatnici koji rade na poslovima servisiranja medicinske i laboratorijske opreme i dostavi medicinskih proizvoda i lijekova zdravstvenom sustavu

Središnji ured: Radnička cesta 52, 10000 Zagreb, tel: 01 48 97 555, fax: 01 48 97 556, e-mail: hup@hup.hr, www.hup.hr
žiro račun: 2340009-1100151718, IBAN: HR92 2340 0091 1001 5171 8, matični broj: 0410128, OIB: 80978339255

Podružnica Osijek: Vukovarska ulica 31 (Eurodom, IV kat), 31000 Osijek, tel: 031 370 074, 031 370 076, e-mail: hup-osijek@hup.hr

Podružnica Rijeka: Dolac 8/II, 51000 Rijeka, tel: 051 321 494/495, fax: 051 321 499, e-mail: hup-rijeka@hup.hr

Podružnica Dalmacija: Bernardinova 1, 21000 Split, tel: 021 368 288/296, tel/fax: 021 368 212, e-mail: hup-split@hup.hr

Podružnica Varaždin: Zagrebačka 89, 42000 Varaždin, tel/fax: 042 352 034, e-mail: hup-varazdin@hup.hr

- Serviseri u marinama - nautički sektor
- Osoblje telekomunikacijskih operatora
- Zaštitari – djelatnost privatne zaštite
- Radnici u sektoru građevinarstva
- Geodeti - rade na terenu i u izravnom su kontaktu s velikim brojem klijenata
- Djelatnici u pružanju osobnih usluga (frizeri, kozmetičari ..koji su u izravnom kontaktu s brojnim osobama) te djelatnici koji rade na šalterima – banka, pošta, telekom-centri i sl. poslovnice
- Djelatnici u komercijalnim poslovima i prodajno osoblje koje poslove većim dijelom obavlja na terenu te općenito radnici koji rade na terenu i u izravnom su kontaktu s velikim brojem klijenata.
- Trgovci na benzinskim postajama i radnici na proizvodnim postrojenjima koja moraju raditi bez prekida.

S obzirom da očekujemo i tek se treba definirati daljnji plan cijepljenja po pojedinim radnim mjestima i djelatnostima u ovoj fazi nismo od naših članova tražili ni mogli u kratkom roku prikupiti podatke o broju radnika za pojedine pravne osobe. No, **molimo da nas se aktivno uključi u daljnje procese prikupljanja podataka za pojedine sektore kako budu prioritetno definirani i dolazili na red za cijepljenje**, a mi ćemo svoje aktivnosti pritom uskladiti s HGK i HOK-om kako ne bi došlo do dupliranja podataka. Na jednak smo način već uključeni u prikupljanje podataka za prioritetno cijepljenje djelatnika u zdravstvu od strane privatnih poslodavaca, djelatnika u sektoru turizma, medija te njih nismo obuhvatili ovim dopisom.

Među gore navedenim prijedlozima za prioritetno cijepljenje redoslijed navođenja ne odražava veći ili manji prioritet već očekujemo da će o tome odlučiti epidemiološko-medicinska struka, a u nastavku dajemo **dodatna pojašnjenja i argumente** koji pritom mogu biti od pomoći:

➤ **Radnici u proizvodnji i radno-intenzivnim djelatnostima**

Proizvodni pogoni gdje u istom prostoru radi veliki broj ljudi izrazito su rizična područja za širenje zaraze. Najčešće je to u prerađivačkoj industriji i radno intenzivnim djelatnostima poput tekstilne, obućarske i kožne industrije gdje u smjenama radi par stotina ljudi u istom pogonu. Organizirani su lančano prema proizvodnim jedinicama. Ako jedna jedinica nije operativna zbog COVID-19 pozitivnih radnika i mjera samoizolacije niti ostale ne mogu raditi, zbog lančano povezanih proizvodnih procesa i organizacije.

U prehrambeno-poljoprivrednom sektoru u pogonima u proizvodnji hrane povećan je rizik širenja zaraze s obzirom na veliku koncentraciju zaposlenih. Tijekom prošle godine, a imamo saznanja da se to i sada dešava, da ukoliko se samo jedan djelatnik zarazi, ostali koji su s tim djelatnikom u smjeni moraju u samoizolaciju. U 2020. godini zbog ovakvih situacija su naši članovi imali velike gubitke zbog smanjenih narudžbi, a s obzirom da se i sada ista situacija ponavlja, niti 2021. im neće biti profitabilnija. Važno je naglasiti da djelatnike u samoizolaciji nije moguće nadomjestiti bilo kime unutar tvrtke jer svaki od djelatnika u poslovanju s hranom moraju imati važeće sanitarne knjižice što nije moguće u kratkom roku i hitno organizirati kako bi se proizvodnja nesmetano odvijala.

Industrija nemetala, građevinskog materijala i rudarstva kao ekstraktivna i prerađivačka industrija na jednom mjestu odnosno pogonu u isto vrijeme okuplja veliku koncentraciju zaposlenika, što predstavlja povećani rizik od zaraze, a kad, unatoč provođenju epidemioloških mjera, do zaraze dođe, redovno odvijanje proizvodnje je onemogućeno.

U metalnoj industriji i elektroindustriji, ovisno od prirode posla i tijeka proizvodnog procesa, u proizvodnji se ne može osigurati distanca za 15-35% radnika.

➤ **Ključno osoblje u proizvodnji lijekova – farmaceutska industrija**

Farmaceutska industrija i proizvodnja lijekova ima ključnu ulogu u osiguravanju stabilnosti zdravstvenog sustava, posebno u ovim trenutcima pandemije i krize. Nastavno na to da se za dio zaposlenih u farmaceutskoj industriji već organiziralo cijepljenje u suradnji s odgovornim županijskim stožerom te na najave o početku prioritnog cijepljenja zaposlenih u turističkom sektoru kao i prosvjetnih radnika vjerujemo kako bi se osiguravanjem određene količine doza cjepiva za potrebe zaposlenika farmaceutske industrije pružila dodatna stabilnost zdravstvenom sustavu i umanjio rizik od nastanka potencijalnih poteškoća u proizvodnji i opskrbi lijekovima.

➤ **Ključno osoblje u metalnoj industriji i elektroindustriji**

Rukovoditelji i specijalistička zanimanja su osobe koje su u izravnom kontaktu s poslovnim partnerima ili obavljaju druge specijalističke poslove za koje je teško pronaći zamjenu, a čije oboljenje bi uzrokovalo značajne zastoje ili prekide proizvodnih/poslovnih procesa. Ključno osoblje su prodajno osoblje, monter i inženjeri koji obavljaju poslove prodaje, instalacija i montaže u zemlji i inozemstvu te su u stalnom doticaju s velikim brojem ljudi.

➤ **Terenski radnici u NKD F43.21 i F42.22**

Radnici koji izvođe elektroinstalacijske radove, uvođenje instalacija, gradnju cjevovoda, vodova za električnu struju i telekomunikacije svoj posao obavljaju na terenu, u doticaju s većim brojem ljudi te u svim situacijama nije moguće osigurati distancu, a brojni ugovoreni poslovi su u inozemstvu.

➤ **Vozači autobusa – prijevoz putnika**

Vozači autobusa u javno-linijskom prijevozu su svakodnevno u izravnom kontaktu s širom zajednicom i velikim brojem ljudi (radnici, učenici, umirovljenici...), a u turističkom prijevozu njihovo bi cijepljenje bilo komplementarno cijepljenju djelatnika u turizmu i doprinijelo promociji Hrvatske kao sigurne destinacije.

➤ **Radnici koji obavljaju komercijalne poslove - prodajno osoblje s terenskim radom**

S obzirom na pretežiti „rad na terenu“ važni su djelatnici u komercijalnim poslovima bez obzira na djelatnost zbog velikog broja poslovnih partnera i kupaca s kojima se svakodnevno susreću. Ovakvu vrstu posla je vrlo teško obavljati „online“ stoga smatramo da bi i komercijalni djelatnici također hitno trebali biti na listi prioritnog cijepljenja.“

➤ **Radnici u sektoru građevinarstva**

Radnici u sektoru građevinarstva, sukladno prirodi posla, često mijenjaju mjesta rada i prebivališta, zbog čega učestalo putuju te imaju velik broj kontakata i unutar vlastitog poduzeća i na gradilištu s brojnim dobavljačima i njihovim timovima radnika. Za izvođenje građevinskih radova nužna je velika koncentracija radnika na jednom mjestu da bi potrebne radnje bile obavljene te nije moguće održavati fizički razmak među radnicima. Zbog navedenih specifičnosti posla, od pojave pandemije građevinska poduzeća suočena su s velikim problemima i dodatnim troškovima organizacije posla, organizaciji rada u smjenama i, time, s poteškoćama u ispunjavanju ugovorenih rokova. U tom kontekstu osobito je težak problem nedostatak građevinskih radnika jer nije moguće nadomjestiti radnike koji se zaraze. Kako se rad odvija na terenu, građevinska poduzeća moraju organizirati i dodatni zasebni smještaj i prehranu zaraženih i izoliranih radnika koji ne mogu raditi. Obzirom da građevinski sektor izvodi radove na brojnim projektima financiranim iz europskih fondova pri kojima povlačenje sredstava osobito ovisi o ispunjenju ugovorenih rokova, nužno je žurnim procjepljivanjem građevinskih radnika osigurati realizaciju ciljeva RH za povlačenje europskog novca.

➤ **Serviseri u nautičkom sektoru**

Osoblje koje servisira brodove i radi u marinama po svojoj djelatnosti ne spada u turističke, već u servisne djelatnosti (popravlak brodova i čamaca). No, serviseri su izrazito vezani uz

turizam te su prilikom servisa plovila u izravnom kontaktu s vlasnicima/korisnicima tih plovila budući da radove obavljaju na samim plovilima i rizični su kontakt sa goste i obrnuto.

➤ **Zaštitari – radnici u privatnoj zaštiti**

Licencirani zaštitari i zaštitari-tehničari sastavni su dio sustava sigurnosti, u okviru čega pružaju usluge zaštite za brojne štice objekte tijela državne i lokalne samouprave, financijskih institucija, kritične infrastrukture, druge gospodarske objekte, turističke objekte i sadržaje, osiguravaju redovitu opskrbu i funkcioniranje financijskih institucija, objekata opskrbe građana, osiguravaju funkcionalnosti i ispravnosti opreme i sustava tehničke zaštite i sl.

➤ **Osoblje telekomunikacijskih operatera**

Osoblje telekomunikacijskih operatera koje je u kontaktu s krajnjim korisnicima, prvenstveno prodajno osoblje i osoblje koje osigurava tehničku podršku za pravilan rad telekomunikacijskih usluga, kao i rukovodeće osoblje koje osigurava normalno funkcioniranje teleoperatera i kritične infrastrukture za osiguravanje telekomunikacijskih usluga smatramo da treba biti uključeno u prioritarno cijepljenje.

Naime, situacija u Republici Hrvatskoj u zadnjih godinu dana na koju je utjecala pojava korona virusa i potresi u Gradu Zagrebu i Sisačko-moslavačkoj županiji pokazala je da je telekomunikacijska infrastruktura kritična infrastruktura koja treba omogućiti kontinuiranu komunikaciju privatnih i pravnih osoba kao i javnih tijela u svakodnevnom poslovanju i privatnoj komunikaciji. Važnost ove infrastrukture prepoznata je posebno vremenima na koja značajno utječu trendovi oboljelih od korona virusa koji diktiraju način rada i školovanja, a u kojima je potrebno osigurati kontinuirane mrežne kapacitete, kvalitetu usluga kao i adekvatne telekomunikacijske usluge i tarife krajnjim korisnicima koje zadovoljavaju njihove potrebe koje primarno ovise o tome da li rade od kuće, pohađaju *on-line* školovanje ili su dislocirani iz svog doma. Uslijed navedenih okolnosti, krajnji korisnici imaju dodatne i učestalije potrebe i zahtjeve koje komuniciraju u izravnom kontaktu prodajnom osoblju telekomunikacijskih operatera. Dodatno, telekomunikacijski operatori putem tehničkog osoblja, koje je također u izravnom kontaktu s krajnjim korisnicima, osiguravaju pravovremeno uključivanje usluge, tražene nadogradnje usluge ili otklon prijavljenih poteškoća u radu telekomunikacijskih usluga.

➤ **Trgovci na benzinskim postajama i radnici na proizvodnim postrojenjima koja moraju raditi bez prekida**

Radno mjesto radnika zaposlenih u maloprodaji trgovine naftnim derivatima pretpostavlja stalni kontakt s velikim brojem kupaca i veću izloženost mogućoj zarazi. Energetska proizvodna postrojenja rade 24 sata dnevno te bi trebali biti prioritarno cijepljeni kako rad tih radnika u smjenama ne bi bio poremećen.

Ujedno skrećemo pažnju i na pitanje članova vezano uz mogućnosti organizacije cijepljenja kod većih poslodavaca – da li će se to moći organizirati kod poslodavaca ili isključivo kroz županijske punktove. Smatramo da bi se znatno **olakšao proces s organizacijom cijepljenja kod poslodavaca koji na jednom mjestu (npr. proizvodnom pogonu) mogu organizirati cijepljenje za veliki broj radnika te molimo da se isto razmotri.**

Predlažemo da se poslodavcima omogući nabavka cijepiva protiv COVID-19 na tržištu i organizacija cijepljenja kao što je to moguće kod drugih zaraznih bolesti.

Ukazujemo kako dio poslodavaca provodi redovita testiranja radnika na COVID-19 čime sudjeluju u sprečavanju širenja zaraze. Kako pandemija traje već dugo, ti troškovi su dosegli razinu koja značajno opterećuje poslovanje stoga **predlažemo da se po uzoru na neke druge države članice uvedu subvencije za provedbu brzih antigenskih testova, odnosno omogući kontinuirano i besplatno testiranje radnika u poduzećima.**

U očekivanju pozitivnog odgovora i zahvaljujemo na suradnji te stojimo na raspolaganju za sve dodatne potrebe i suradnju s ciljem što efikasnije provedbe plana cijepljenja u gospodarstvu.

S poštovanjem,

dr. sc. Damir Zorić
glavni direktor

Na znanje:

doc. dr. sc. Krunoslav Capak, prim. dr. med., ravnatelj HZJZ